

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет Педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра педагогіки та спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри
к.п.н., професор _____ Рацул А.Б.

«02» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 5 Інновації в освіті

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) рівень
доктор філософії

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»

(назва)

Форма навчання Денна, заочна

(денна, заочна,)

2022–2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни Інновації в освіті розроблена на основі освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки», навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Доктор філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Розробники:

Савченко Наталія Сергіївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та спеціальної освіти

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри педагогіки та спеціальної освіти

Протокол від «02» серпня 2022 року № 1

В. о. завідувача кафедри педагогіки та спеціальної освіти

(підпис)

Рацул А. Б.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни Інновації в освіті для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Доктор філософії спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022. – 24 с.

© Савченко Н.С., 2022 рік

© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – написання і захист реферату або повідомлення за темою заняття – 1	Спеціальність: <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-наукова програма: <u>«Освітні, педагогічні науки»</u> (шифр і назва)	Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 4.	Рівень вищої освіти: <u>Третій (освітньо-науковий)</u>	Лекції	
		20 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	20 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: 10 год. (із 80 год. сам. роб.)	
		Вид контролю:	
Екзамен	Екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський і світовий освітньо-науковий простір фахівців, здатних здійснювати дослідницько-інноваційну й професійно-педагогічну діяльність у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка; формування системи знань про сутність інновацій в освіті, структуру та технологію інноваційної педагогічної діяльності, інноваційні педагогічні технології навчання та формування готовності щодо їх практичного використання у професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інновації в освіті» є:

- розширення уявлення про сутність і основні тенденції розвитку інноваційних процесів в освіті;
- вивчення, аналізування та узагальнення досвіду інноваційної педагогічної діяльності;
- засвоєння аспірантами основ інноваційного підходу як передумови технологізації вищої освіти;
- забезпечення розуміння педагогічної технології як цілісної та динамічної системи;
- ознайомлення аспірантів з ознаками та типологією інноваційних педагогічних технологій, їхніми формами та методами;
- набуття досвіду володіння інноваційними педагогічними технологіями для творчого планування освітнього процесу у ЗВО;
- збір та узагальнення інформації щодо оцінювання тривалості та якості інноваційних технологій в освіті і навчанні.

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен

знати:

1. Основні напрями інноваційних процесів в системі освіти на сучасному етапі її розвитку;
2. Структуру та технології інноваційної педагогічної діяльності;
3. Сутність технологічного підходу у навчально-виховному процесі навчальних закладів, його рушійні сили, закономірності та особливості;
4. Сутність інноваційних педагогічних технологій навчання у вищій школі;
5. Особливості використання інноваційних педагогічних технологій у вищій школі;
6. Основні напрями та принципи, методи та форми застосування педагогічних технологій в освіті;
7. Фактори, що сприяють впровадженню інноваційних педагогічних технологій.

уміти:

1. Аналізувати позитивні сторони технологій та можливі труднощі, які зустрінуться аспіранту при практичній їх реалізації;
2. Ставити педагогічну мету і вибирати оптимальну інноваційну педагогічну технологію для її реалізації;
3. Здійснювати логіко-системний аналіз щодо застосування різноманітних інноваційних педагогічних технологій ЗВО;
4. Виконувати інтерпретацію різних інноваційних педагогічних технологій у своїй практичній діяльності;
5. Проектувати необхідні інноваційні педагогічні технології відповідно до окреслених педагогічних умов;
6. Застосовувати на практиці конкретну інноваційну педагогічну технологію навчання;
7. Володіти методикою проведення сучасних занять в навчальному закладі.

бути ознайомленим:

1. З різними видами довідкової літератури та іншими допоміжними джерелами необхідними для вдосконалення та отримання наукових, професійних знань;
2. З інноваційними педагогічними технологіями та впровадження їх у процес наукових досліджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у аспіранта мають бути сформовані такі *компетентності:*

Інтегральна (ІК)	Загальні (ЗК)	Фахові (ФК)
<p>ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду.</p>	<p>ЗК2 Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>	<p>ФК3 Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та професійній діяльності. ФК4 Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. ФК5. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати дослідницькі науково-прикладні завдання в сфері освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть отримати такі програмні результати:

ПРН4 Орієнтуватися у змісті педагогічної інноватики, оцінювати теоретичну і практичну значущість освітніх нововведень, використовувати досягнення педагогічної інноватики у власній науковій та педагогічній діяльності.

ПРН5 Організувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПРН6 Організувати ефективне освітнє середовище із використанням інформаційно-комунікаційні технології, у тому числі для реалізації дистанційного та змішаного навчання.

ПРН7 Планувати, організувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері освіти з використанням інноваційних технологій, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, презентувати результати дослідження та доводити власну наукову позицію.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ (модуль) 1. Загальні засади педагогічної інноватики.

Тема 1. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.

Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти. Сутність педагогічної інноватики, її структура. Класифікація нововведень, типології, вибудовані на основі різних підходів. Роль педагога-дослідника, який володіє системним мисленням, розвиненою здатністю до творчості у процесі оновлення системи освіти. Історія виникнення інновацій в освіті. Інноваційний розвиток вищої освіти України.

Тема 2. Інноваційні процеси у системі освіти.

Сутність інноваційного освітнього процесу. Закономірності перебігу інноваційних педагогічних процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Види структур інноваційного процесу. Етапи педагогічної інновації («життєвий цикл нововведення»): зародження нової ідеї; створення нововведення; освоєння нововведення; розповсюдження нововведення; стабілізація нововведення; рутинізація нововведення; іррадіація нововведення. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів. Основні напрями інноваційних процесів в системі освіти на сучасному етапі її розвитку.

Тема 3. Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.

Сучасні підходи до визначення структури інноваційної педагогічної діяльності. Сутність поняття «інноваційна педагогічна діяльність», «інноваційна професійна діяльність викладача». Зміст та структурні компоненти інноваційної професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. Типологія педагогів за їх ставленням до нововведень. Готовність педагогів до інноваційної діяльності, рівні її сформованості. Формування готовності педагогів до інноваційної діяльності. Розвиток інноваційної поведінки педагога.

Розділ (модуль) 2. Інноваційні педагогічні технології навчання в системі вищої освіти.

Тема 4. Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація.

Технологічний підхід в освіті. Технологія як мистецтво володіння процесом. Хронологія введення в педагогіку поняття «технологія». Еволюція поняття «педагогічна технологія»: основні аспекти, порівняльний аналіз «педагогічна технологія». Етапи розвитку педагогічної технології у світовому освітньому просторі. Основні ознаки педагогічної технології. Структура опису педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій. Головні ознаки сучасних педагогічних технологій.

Тема 5. Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика.

Традиційні технології навчання: мета, засоби, позитивні здобутки і межі застосування. Основні положення дидактичної системи Й.Ф. Гербарта. Особливості, етапи, переваги та недоліки пояснювально-ілюстративного навчання. Загальна характеристика педоцентричної системи Дж. Дьюї. Поняття «традиційне навчання», «інноваційне навчання». Сутність інноваційного навчання. Особливості традиційного та інноваційного підходів до навчання. Порівняльна характеристика традиційного та інноваційного навчання. Умови запровадження інноваційного навчання у вищій школі.

Тема 6. Технології інтерактивного навчання.

Сутність інтеративних технологій навчання та визначити їх особливості. Суть інтеративних технологій за Л. Пироженко та О. Пометун: інтерактивні технології кооперативного навчання; інтерактивні технології колективно-групового навчання; технології ситуативного моделювання; технології опрацювання дискусійних питань. Вимоги та принципи організації занять з використанням інтерактивних технологій у вищій школі.

Тема 7. Технології проблемного навчання.

Сутність та завдання проблемної технології навчання. Основні функції і відмінні ознаки (особливості) проблемного навчання. Види проблемного навчання. Способи і прийоми створення проблемних ситуацій. Компоненти проблемної ситуації; класифікація проблемних ситуацій. Сучасні вимоги до впровадження проблемної технології у вищій школі. Проблема лекція, її структура та методичні прийоми внесення в лекцію проблемності.

Тема 8. Проєктні технології навчання.

Сутність, зміст і організацію проєктної технології навчання. Класифікація проєктних технологій навчання, мета і завдання. Типи проєктів у вищих навчальних закладах. Основні характеристики, принципи побудови і участі в проєкті. Особливості технології проєктного навчання. Використання проєктних технологій навчання у вищій школі.

Тема 9 Технології дослідницького (евристичного) навчання.

Сутність технології дослідницького (евристичного) навчання, її особливості. Систематизований огляд моделей навчання як досліджень: (*Дослідницька модель Гоулсона, Дослідницька модель Зухмана, Дослідницька модель Бейєра, Дослідницька модель Нельсона, Дослідницька модель Мікаеліса, Дослідницька модель Фентона, Дослідницька модель Хувера, Дослідницька модель Голдмарка, Дослідницька модель Дж. Шваба*). Переваги евристичного навчання у вищій школі. Відмінності дослідницького навчання від традиційного у вищій школі.

Тема 10. Модульні технології як відкриті технології навчання.

Особливості модульних технологій навчання. та її структура. Етапи впровадження технології модульного навчання. Сутність модульно-тьюторної системи підготовки фахівців. Сутність технології ситуаційного моделювання (кейс-метод). Етапи, завдання, методи, форми роботи кейс-технології. Критична (екстремальна) ситуація як модель її мета. Сутність технології повного засвоєння та її етапи.

Тема 11. Імітаційні технології навчання.

Особливості імітаційних технологій навчання. Принципи імітаційних технологій навчання. Сутність ігрових технологій навчання: організаційно-діяльнісні, рольові, ділові, пізнавально-дидактичні гри. Соціально-психологічний тренінг як технологія навчання. Дискусійні технології навчання. Дидактична мета і типи дискусій. Згорнуті форми дискусій: «круглий стіл», «засідання експертної групи», «форум», «симпозіум», «дебати», «судове засідання», «акваріум». Варіанти технологій навчання у співробітництві. Головна ідея навчання у співробітництві.

Тема 12. Інформаційні технології навчання.

Сутність інформаційних технологій навчання. Принципи інформаційних технологій навчання. Сутність гіпертексту та електронного підручника. Переваги електронного підручника порівняно з традиційними навчальними посібниками. Особливості застосування комп'ютерних технологій як інструментів пізнання. Дидактичні можливості інформаційних технологій навчання.

Тема 13. Технології дистанційного навчання.

Актуальність проблеми використання дистанційного навчання у вищих закладах освіти. Сутність дистанційного навчання. Переваги та недоліки дистанційного навчання. Складові дистанційного навчання: відкрите навчання, комп'ютерне навчання, активне спілкування з тьютором (викладачем) і студентами з використанням сучасних телекомунікацій. Переваги та недоліки дистанційної освіти. Сутність змішаної моделі навчання. Принципи дистанційної освіти. Проектування і реалізація навчання в мережі Інтернет і Інтранет. Необхідність повного переходу на технології дистанційного навчання у вищій школі.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
Розділ 1/Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики.												
Тема 1. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 2. Інноваційні процеси у системі освіти.	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 3. Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	12	2	2			8	12	2	2			8

Разом за Розділом 1	36	6	6			24	36	6	6			24
Розділ 2/Модуль 2. Інноваційні педагогічні технології навчання в системі вищої освіти.												
Тема 4. Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 5. Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 6. Технології інтерактивного навчання	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 7. Технології проблемного навчання	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 8. Проектні технології навчання	14	2	2			10	14	2	2			10
Тема 9. Технології дослідницького (евристичного) навчання	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 10. Модульні технології як відкриті технології навчання	9	2	2			5	9	2	2			5
Разом за Розділом 2	74	14	14			46	74	14	14			46
ІНДЗ						10						10
Усього годин	120	20	20			80	120	20	20			80

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	2
2	Інноваційні процеси у системі освіти.	2
3	Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	2
4	Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	2
5	Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	2
6	Технології інтерактивного навчання	2
7	Технології проблемного навчання	2

8	Проектні технології навчання	2
9	Технології дослідницького (евристичного) навчання	2
10	Модульні технології як відкриті технології навчання	2
	Разом	20

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	2
2	Інноваційні процеси у системі освіти.	2
3	Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	2
4	Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	2
5	Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	2
6	Технології інтерактивного навчання	2
7	Технології проблемного навчання	2
8	Проектні технології навчання	2
9	Технології дослідницького (евристичного) навчання	2
10	Модульні технології як відкриті технології навчання	2
	Разом	20

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	2
2	Інноваційні процеси у системі освіти.	2

3	Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	2
4	Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	2
5	Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	2
6	Технології інтерактивного навчання	2
7	Технології проблемного навчання	2
8	Проектні технології навчання	2
9	Технології дослідницького (евристичного) навчання	2
10	Модульні технології як відкриті технології навчання	2
	Разом	20

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	2
2	Інноваційні процеси у системі освіти.	2
3	Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	2
4	Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	2
5	Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	2
6	Технології інтерактивного навчання	2
7	Технології проблемного навчання	2
8	Проектні технології навчання	2
9	Технології дослідницького (евристичного) навчання	2
10	Модульні технології як відкриті технології навчання	2
	Разом	20

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	8
2	Інноваційні процеси у системі освіти.	8
3	Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	8
4	Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	5
5	Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	5
6	Технології інтерактивного навчання	5
7	Технології проблемного навчання	8
8	Проектні технології навчання	10
9	Технології дослідницького (евристичного) навчання	8
10	Модульні технології як відкриті технології навчання	5
11	ІНДЗ	10
	Разом	80

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання.	8
2	Інноваційні процеси у системі освіти.	8
3	Викладач вищої школи як суб'єкт інноваційної педагогічної діяльності. Готовність педагога до інноваційної діяльності.	8
4	Сутнісна характеристика педагогічних технологій, ознаки, класифікація	5
5	Традиційні та інноваційні технології навчання: порівняльна характеристика	5
6	Технології інтерактивного навчання	5
7	Технології проблемного навчання	8
8	Проектні технології навчання	10
9	Технології дослідницького (евристичного) навчання	8
10	Модульні технології як відкриті технології навчання	5
11	ІНДЗ	10
	Разом	80

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (наукові реферати або повідомлення)

Обов'язковим видом самостійної і навчально-дослідної роботи здобувача є індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ). У якості ІНДЗ здобувачам пропонується підготувати реферат або повідомлення за темою заняття.

1. Стан дослідженості проблеми інноваційного розвитку освіти у вітчизняній та зарубіжній педагогіці.
2. Життєвий цикл інноваційного освітнього процесу.
3. Класифікація педагогічних інновацій.
4. Закони і закономірності розвитку інноваційних процесів у освіті.
5. Реформаторський рух у зарубіжній освіті (кінець ХІХ – початок ХХ ст.).
6. Досвід упровадження інновацій у практику зарубіжних шкіл (“Будинок вільної дитини” М. Монтесорі “Школа без примушення” С. Френе, “Школа для життя, через життя” Ж.-О. Декролі тощо).
7. Провідні інноваційні ідеї освітян України другої половини ХІХ століття як витоки педагогічних інновацій ХХ століття.
8. Провідні інноваційні ідеї в освіті України ХХ століття.
9. Досвід системних інновацій у практиці вітчизняної освіти (на вибір: авторські школи А. Макаренка, В. Сухомлинського, О. Захаренка, В. Гузика та ін.).
10. Зарубіжні інноваційні освітні заклади.
11. Інноваційні навчальні заклади України.
12. Провідні інноваційні ідеї в освіті України ХХІ століття.
13. Особливості педагогічного прогнозування в освітній інноватиці.
14. Тенденції розвитку інноваційних процесів у освітніх закладах України.
15. Інноваційна педагогічна діяльність.
16. Розвиток інноваційної культури викладача в умовах модернізації системи освіти України.
17. Інноваційна компетентність викладача і його професійний статус.
18. Підготовка майбутнього викладача до інноваційної діяльності в різних видах діяльності.
19. Професійне самовдосконалення майбутнього викладача з метою підготовки до інноваційної діяльності.
20. Кредитно-модульна технологія навчання.
21. Інтерактивні технології навчання.
22. Сучасні інформаційно-комунікативні технології.
23. Здоров'язберезувальні технології навчання.
24. Напрями дослідження проблеми освітньої інноватики у вітчизняній і зарубіжній педагогіці.
25. Організаційно-педагогічні умови ефективності впровадження педагогічних інновацій у освітній процес вищого навчального закладу.
26. Особливості експертизи інноваційності освітніх закладів.
27. Актуальні проблеми сучасної освітньої інноватики.

Рекомендації до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

У вступі обґрунтовується актуальність теми, її особливості, ступінь розробленості (зазначається, хто з учених вивчав цю проблему, які ідеї пропагував; недоліки сучасної освітньої практики тощо), наукова і практична значущість. В основній частині визначається основний зміст проблеми. Наводиться аналіз теоретичних і практичних аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються межі дослідження проблеми, з'ясовуються причини її

недостатньої розробленості, проблемні питання, недоліки практики тощо. Далі надається аналіз сучасного стану процесу, що вивчається, або явища, аналізуються основні позиції. У висновках подаються методичні поради щодо усунення недоліків практики, висловлюються власні думки щодо перспектив розв'язання проблеми. Список літератури має містити публікації (не менше п'яти), у тому числі за останні 5 років. Обсяг ІНДЗ - до 20-25 сторінок. Виклад матеріалу має бути стислим, але змістовним; аналітичним за характером. Оцінка за виконання і захист ІНДЗ входить до складу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни.

4.6. Методи навчання

Освоєння курсу «Інновації в освіті» передбачає застосування репродуктивних, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, аналітичних та творчих методів навчання. Протягом семестру кожен пошукувач повинен відвідувати лекції, приймати активну участь в обговоренні питань на семінарах, виконувати практичні завдання, брати участь у дискусіях, розв'язувати педагогічні ситуації, готувати і презентувати реферати і доповіді, індивідуальні творчі завдання.

Під час вивчення дисципліни «Інновації в освіті» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності слухачів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
 - наочні (презентація, демонстрування);
 - практичні методи (вправи; практичні завдання).
- 2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - метод проблемного викладу матеріалу;
 - моделювання життєвих ситуацій;
 - мозковий штурм;
 - метод опори на життєвий досвід;
 - навчальної дискусії.
- 3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
 - усного контролю;
 - письмового контролю;
 - самоконтролю та взаємоконтролю;
 - рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Робочою навчальною програмою передбачено:

- оцінювання активності і знань аспірантів під час семінарських занять;
- тестовий контроль засвоєння тем за програмою курсу (поточне тестування; іспит);
- оцінка за наскрізні індивідуальні творчі завдання (ІТЗ).

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю (к/р):

1. Дати визначення сутності понять “інновація” та “інноваційність” в освіті.
2. Розкрити основні напрями інноваційної освітньої політики України.
3. Проаналізувати проблеми, які стримують інноваційний розвиток освітньої галузі.
4. Запропонуйте шляхи розв’язання проблем, які стримують інноваційний розвиток освітньої галузі.
5. Представити гуманітарні завдання інноваційного розвитку сучасної освіти.
6. Дати характеристику змін в суспільстві знань щодо формування інноваційної людини.
7. Розкрити особливості інноваційної людини порівняно із традиційною.
8. Запропонувати власні шляхи формування інноваційної людини.
9. Розкрити особливості сучасної освіти у закладі вищої освіти.
10. Дати характеристику суспільним чинникам, що визначають інноваційний розвиток закладу вищої освіти.
11. Представити пріоритети реформування вищої освіти.
12. Сутність та рівень інноваційного розвитку закладу вищої освіти.
13. Пояснити сутність принципів інноваційного розвитку закладу вищої освіти.
14. Визначити відмінності між традиційним та інноваційним викладачем.
15. Визначити інноваційні тенденції розвитку та інноваційні зміни в системі вищої освіти України.
16. Дати характеристику пріоритетним напрямкам інноваційного розвитку вищої освіти.
17. Представити сучасні проблеми інноваційного розвитку вищої освіти.
18. Визначити особливості інноваційних перетворень післядипломної освіти.
19. Зазначити, якими чинниками визначається актуальність проблеми реалізації компетентнісного підходу в освіті?
20. Представити різницю в сутності і структурі понять “компетенція” і “компетентність”.
21. Дати характеристику змісту професійної компетентності педагога.
22. Визначити компоненти професійної компетентності педагога.
23. Дати визначення сутності поняття «педагогічна технологія».
24. Доведіть, чому виникла необхідність запроваджувати технологічний підхід в освіті.
25. Представити класифікацію педагогічних технологій.
26. Дати характеристику основних концептуальних основ модульної технології.
27. Визначити головні особливості проектної технології.
28. Визначте концептуальні основи технології проблемного навчання.
29. Дати характеристику особливостей технології навчання як дослідження.
30. Представити сутність технології евристичного навчання.
31. Проаналізувати, чим відрізняються нові інформаційні технології від інших особистісно орієнтованих технологій.

Питання для підготовки до іспиту

1. Освітня інноватика у структурі наукового знання. Предмет і основні категорії освітньої інноватики.
2. Провідні теоретичні концепції світової освітньої інноватики.
3. Досвід впровадження інновацій у практику зарубіжних шкіл.
4. Витоки української педагогічної інноватики (друга половина XIX ст.)
5. Провідні інноваційні ідеї в Україні на початку XX ст.
6. Радикальні підходи до розробки питань організації педагогічного процесу в навчально-виховних закладах (20-30-ті рр. XX ст.)
7. Генерація творчих ідей у педагогічній теорії й практиці (середина 50- х - кінець 80-х рр. XX ст.)
8. Інноваційні процеси періоду національного відродження (90-ті роки XX ст. – початок XXI ст.)
9. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти.
10. Інноваційність як ознака сучасності. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів.
11. Суть педагогічної інноватики. Структура педагогічної інноватики.
12. Освітня інноватика як наука про нововведення, її предмет. Основні категорії освітньої інноватики.
13. Класифікація педагогічних нововведень.
14. Інноваційні процеси у сучасній системі освіти України.
15. Закони перебігу інноваційних освітніх (педагогічних) процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами.
16. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів.
17. Умови впровадження інновацій у педагогічну практику.
18. Суть та принципи інноваційного навчального закладу. Інноваційний режим навчального закладу.
19. Класифікація інноваційних освітніх закладів.
20. Авторська школа як системна інновація.
21. Інноваційна діяльність педагога.
22. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.
23. Сутність інноваційної педагогічної діяльності.
24. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання.
25. Управління інноваційною педагогічною діяльністю.
26. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.
27. Викладач як суб'єкт інноваційної діяльності. Суть інноваційної діяльності викладача вищої школи.
28. Характеристика викладача інноваційного типу.
29. Структура готовності педагога до інноваційної педагогічної діяльності. Розвиток інноваційної поведінки педагога.
30. Інновації як засіб активізації навчання у закладі вищої освіти.
31. Проблеми втілення освітньої технології у закладі вищої освіти.
32. Предметно орієнтовані технології. Особистісно-орієнтовані технології навчання у закладі вищої освіти.
33. Особливості застосування кейс методу при підготовці студентів до інноваційної діяльності.

34. Кредитно-модульна і модульно-рейтингова технології навчання як педагогічні інновації.
35. Методологічні аспекти організації модульно-рейтингового навчання.
36. Особливості та принципи модульного навчання.
37. Методика побудови модульних програм. Формування змісту модулів. Умови для організації модульного навчання.
38. Інтерактивні та ігрові технології у процесі оволодіння змістом педагогічних дисципліни.
39. Технологія інтерактивного навчання у контексті педагогічних інновацій.
40. Інноваційні методи навчання у закладі вищої освіти (групові тренінги, брейнстормінг, метод вільних асоціацій, метод кейсів та ін).
41. Технології розвивального навчання.
42. Здоров'язбережувальні технології навчання як вид сучасних інновацій.
43. Ресурсно-орієнтоване навчання.
44. Мікровикладання як інноваційний метод навчання студентів магістратури у закладі вищої освіти.
45. Проектне навчання як різновид інноваційних педагогічних технологій.
46. Multi-media технології навчання.
47. Нові інформаційні технології навчання, їх характеристика. Інформація і суспільство.
48. Педагогічна прогностика як складова наукового прогнозування. Прогнозування інноваційних процесів в освіті.
49. Принципи та методи прогнозування інноваційних освітніх процесів.
50. Технологія прогнозування інноваційного освітнього процесу.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума			
Розділ 1					Розділ 2					Контрольна робота	ІНДЗ	Разом	Макс. - 40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10					
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10	10	60		

T1, T2 ... T6 – теми розділів.

Критерії та норми оцінювання виконання студентами індивідуальних творчих завдань.

Оцінювання навчальних досягнень студентів за виконання індивідуальних творчих завдань відбувається за допомогою 10-бальної шкали:

8-10 балів – ІНДЗ виконане самостійно, в повному обсязі, у змісті відображено актуальність, мету, завдання, окреслені сучасні підходи до даної проблеми, вказана власна точка зору, виокремлені ґрунтовні висновки, оформлена робота згідно вимог.

5-7 балів – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті відображено актуальність, але не зовсім точно сформульовано мету, завдання, наявні різні підходи до даної проблеми, є спроба окреслення власної точки зору, показані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

2-4 балів – ІНДЗ виконане самостійно, у змісті є спроба обґрунтування важливості теми; мета, завдання поверхово сформульовані, наявний загальний зміст роботи, вказані загальні висновки, оформлена робота згідно вимог.

0-1 бал – ІНДЗ виконане частково, обґрунтування вибору теми відсутнє; мета, завдання визначені не належним чином, зміст роботи не чітко розкритий, висновки носять описовий характер.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

1. Андрущенко В. П. Засоби дистанційного електронного навчання і педагогічні технології / В. П. Андрущенко, А. П. Кудін // Вісн. академії дистанційної освіти. – 2004. – № 2. – С. 2–5.
2. Артюшина М. В., Радченко М. І. Умови запровадження інноваційного навчання // Формування психолого-педагогічної компетентності вчителів: тренінг-курс для викладачів вищих навчальних закладів / За ред. Л. О. Савенкової, І. М. Романової. – К.: НТЕУ, 2011. – С. 129-143.
3. Балоба В. І. Закон України «Про вищу освіту». – 2014. – 90 с.
4. Богданова І. М. Педагогічна інноватика: Навчальний посібник. – Одеса: Ранок, 2000. – 148 с.
5. Бондарева К. І., Козлова О. Г. Педагогічний аналіз інноваційної діяльності вчителя: Науково-методичний посібник.- Суми, 201. – 128 с.
6. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів / К. Л. Бугайчук. – Інформаційні технології і засоби навчання: електронне наукове фахове видання [Електронний ресурс] / Ін-т інформ. технологій і засобів навчання АПН України, Ун-т менеджменту освіти АПН України; гол. ред.: В. Ю. Биков. – 2016. – Том 54. – №4. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1434/1070>.
7. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. — М., 1989.
8. Вербицкий А. Активные методы обучения в высшей школе: контекстный подход. М., 1989. – 127 с.
9. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. для студентів магістратури / Вітвицька С. С. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
10. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г.Кременя. Авторський колектив: М .Ф. Степко, Я. Я. Болубаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко, І. І. Бабин.-Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
11. Волошина О. В. Педагогіка інновацій у вищій школі: Навчально-методичний посібник. — Вінниця, 2014. — 161 с.
12. Волошина О.В. Педагогіка інновацій у вищій школі Педагогіка інновацій у вищій школі. Методичні вказівки до виконання практичних і лабораторних занять / О.В. Волошина. – Вінниця , 2015. – 38 с.
13. Голубкова О. А. Использование активных методов обучения в учебном процессе : учебно-методическое пособие / О. А. Голубкова, И. Ф. Кефели. – СПб., 1998. – 42 с.
14. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. – К.: Академвидав, 2012. – 352 с. - [Режим доступу]: <https://academia-ps.com.ua/product/306>.
15. Жигір В. І., Чернега О. А. Професійна педагогіка: Навч. посіб. / За ред. М.В. Вачевського. – К.: ТОВ «Кондор», 2012. – С. 214.
16. Дячковська Л. К. На допомогу методисту : poradnik / Людмила Кирилівна Дячковська. – Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України Управління освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації. – Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Миколаївській області, 2012. – 116 с.
17. Інноваційні технології навчання: роб. прог. навч. дисцип. [для слухачів спеціальності 8.01010101 «Дошкільна освіта_Р»] / уклад. Н. І. Мельник – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 36 с.

17. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А. В.; упорядн. словника Волобуєва С. В.]. – К. : НТУ, 2017. – 172 с.
18. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно- методичний збірник / Упорядник Г. О. Сиротенко. – Полтава: ПОППО, 2006. – 124 с.
19. Інноватика в галузі освіти: Методичні рекомендації до проведення лекційних, семінарських занять, організації позааудиторної самостійної роботи, підготовки до підсумкової атестації. Укладачі : Попова О. В., Ткачова Н. О., Васильєва С. О. – Харків, 2020. – 55 с.
20. Інноваційні пошуки в сучасній освіті / Г. М. Перевознікова (упоряд.); Л. І.Даниленко, В. Ф.Паламарчук (ред.); Центр. ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – К.: Логос, 2005. – 220 с.
21. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник/ Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОППО, 2005. – 160 с.
22. Інновації як фактор модернізації та підвищення якості вищої освіти: Бібліогр. покажчик (1995-2006) / Укл. Н. В. Артикуца, О. М. Клоченок, Т. О. Ліщук; НаУКМА. - К.: Стилос. 2006. - 630 с.
23. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.
24. Інноваційні педагогічні технології навчання професії : монографія / [Нікуліна А. С., Максименко Ю. Б., Матвєєв Г. П., Засланська С. А. та ін.]; за ред. Нікуліної А. С. – Донецьк : Донецький інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників, 2005. – 385 с.
25. Кадемія М. Ю. Використання інтерактивних технологій навчання / М. Ю. Кадемія // Теорія і практика упр. соц. системами: філос., психологія, педагогіка, соціол. - 2013. - № 3. - С. 125-132.
26. Карбованець О, Метод проектів – сучасна педагогічна технологія навчання освітніх закладів різних рівнів /Карбованець О., Куруц Н., Голуб Н., Майорош А., [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://irmk.org.ua/archiv/seminar/math_inf/30_04_2013/karbovanets42.pdf.
27. Кашлев С. С. Технологія інтерактивного обучения / С. С. Кашлев. – Мн. : Беларуский верасень, 2005. – 196 с.
28. Кларин М. В. Инновации в обучении: цели, формы и модели: Анализ зарубежного опыта. – М.: Наука, 1997. – 224 с.
- 29.Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посібник / Т. І. Коваль.
30. Козак Л. В. Науковий тезаурус інноваційної освіти / Л. В. Козак // Освітнологія: науковометодичний щорічник, польсько-українське / українсько-польське видання // За ред.: Віктора Огнев'юка, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоевої. – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – С. 74-81.
31. Козак Л. В. Інновації в системі вищої педагогічної освіти: теоретичний аспект / Л. В. Козак // Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць – К. Університет, 2010. – Вип. 3. – Ч.1. – С. 207 – 216.
32. Колеченко А. К. Энциклопедия педагогических технологий : пособие для преподавателей / А. К. Колеченко. – СПб. : КАРО, 2006. – 368 с.
33. Комар О. А. Модернізація сучасного навчально-виховного процесу/ Зб. Наукових праць. Частина II. - К.: Мінімум,2005. - С.159-166.
34. Комар О. А. Нове покоління обирає інтерактивні технології навчання/ Підготовка педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах у контексті процесів глобалізації: Матеріали Всеукраїнської наук.- метод.конф.:м.Умань,17-18 листопада 2005р./ Ред. кол. Н. С. Побірченко (гол.ред.) та ін.-К.; Міленіум, 2005 .- 212 с.
35. Красностанова, М. В. Assessment Center для руководителей. Опыт реализации в российской компании, упражнения, кейсы /М. Красностанова, Н. В. Осетрова, Н. В. Самара. — М. : Вершина, 2007. — 208 с.
36. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (факти, роздуми, перспективи). – К.: Грамота, 2003. – 216 с.

37. Кузьмінський А. І. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2006. – 312 с. – (Серія «Навчально-методичний комплекс з педагогіки»).
38. Кухаренко В. М. Змішане навчання. Вебінар. [Електронний ресурс] /Володимир Миколайович Кухаренко. – Режим доступу: <http://www.wiziq.com/online-class/2190095-intel-blended>.
39. Кушнір В., Кушнір Г., Рожкова Н. Інноваційність освіти як дидактичний принцип / В. Кушнір, Г. Кушнір, Н. Рожкова // Рідна школа. – 2012. – №6 (990). – С.3–8.
40. Мельник В. В. Інтеракція в освітньому процесі : технологія організації / В. В. Мельник // Управління школою. – 2006. – № 13. – С. 15-34.
41. Методичні вказівки щодо семінарських занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні технології освітнього процесу» для підготовки доктора філософії денної та вечірньої форм навчання за всіма спеціальностями/ Поясок Т. Б., Беспарточна О.І., Герасименко Л. В.- Кременчук :КНУ., 2016. – 92 с.
42. Медіапедагогіка : навч. посібник / Загірняк М. В., Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Токарева А. В. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. – 360 с.
43. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 4-є видання, доповнене, 2003. – С. 160-164.
44. Мухіна С. А. Нетрадиційні педагогічні технології у навчанні. С.А. Мухіна, А.А.Соловйова. - К.: Академія, 2012 - 123 с.
45. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтеракт. технологій навчання: Метод. посіб. / А. Панченков, О. Пометун, Т. Ремех. – К.: А.П.Н. –2003.- 72 с.
46. Огнев'юк В.О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку : [моногр.] / В.О.Огнев'юк. – К.: Знання України, 2003. – 450 с.
47. Організація конкурсного відбору проектів наукових досліджень [Текст] : метод. рек. / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка ; [упоряд. О. І. Курок, В. П. Зінченко]. - Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. - 115 с. : табл. - 300 экз.
48. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – С. 119-122.
49. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
50. Оцінювання та відбір педагогічних інновацій : теоретико-прикладний аспект. Науковометодичний посібник / За редакцією Л. Даниленко. – К. : Логос, 2001. – 185 с.
51. Падалка О.С., Нісімчук А. М., Смолюк І.О., Шпак О. Т. Педагогічні технології: Навчальний посібник для вузів. – К.: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1995. – 254 с.
52. Підласий І. П. Педагогічні інновації / Підласий І. П., Підласий А.І. // Рідна школа. – 1998. – № 12.
53. Паламарчук В. Ф. Першооснови педагогічної інноватики. – К., 2005. – 417 с. 10. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія / за ред. В. Г. Кременя. – К.: Педагогічна думка. – 2008. – 472 с.
54. Педагогічні технології. Досвід. Практика : довідник / ред. колегія : П. І. Матвієнко (голова), С. Ф. Клепко (науковий редактор), І. В. Охріменко та ін. – Полтава : ПОПОПП, 1999. – 376 с.
55. Пометун О.І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
56. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. І. Пометун. – К., 2007. – 144 с.
57. Попова О. В. Розвиток інноваційних процесів у середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладах України в ХХ столітті: Дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. – Харків, 2001. – 468 с. – С. 24–42.
57. Поясок Т. Б. Застосування інформаційних технологій у навчальному процесі вищої школи: наук.-метод. пос. / Т. Б. Поясок – Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2009. – 104 с.

58. Приходченко К. Феноменологія проективної методики як інтерактивної технології / К. Приходченко // Педагогіка і психологія. - 2012. - № 3. - С. 4953.
59. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін.; За ред. Н.Г. Ничкало. – К. : Вища шк., 2000. – С. 240, 251.
60. Проектна технологія: теорія, історія, практика : монографія / О. М. Коберник; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань : Жовтий О. О., 2012. - 228 с.
61. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч. посіб. / За ред. М.В. Артюшиної, О.М. Котикової, Г.М. Романової. – К.: КНЕУ, 2007. – 184 с.
62. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : уч.пос. / Г. К. Селевко. – М., Нар. образ. – 1998. – 256 с.
63. Семеріков С. О. Теоретико-методичні основи фундаменталізації навчання інформатичних дисциплін у вищих навчальних закладах : дис... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Семеріков Сергій Олександрович. – К., 2009. – 536 с.
64. Смирнова-Трибульська Є. М. Дистанційне навчання з використанням системи MOODLE : навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів/ Смирнова-Трибульська М. І. Жалдак. – Херсон : Айлант, 2007. – 492с.
65. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навчально-методичний посібник / Сисоєва С. О. ; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К. : ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
66. Стребна О. В., Соценко А. О. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи. Харків, 2007. 176 с.
67. Скрипник М. Інтерактивне навчання: основні поняття / М. Скрипник // Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання / упоряд. Л. Галіцина. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. – С. 30-44.
68. Степанов О.М., Фицула М.М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. – К. : Академвидав, 2005. – С. 370-376.
69. Стрельніков В. Ю. Проектування системи інтенсивного навчання / В. Ю. Стрельніков // Інноваційні технології у професійній підготовці викладача трудового навчання: проблеми теорії і практики : матеріали Міжнародної наук.-практичної конф. (Полтава, 9–10 жовтня 2008 р.). – Полтава : Видавництво «АСМІ», 2008. – 460 с. – С. 35–42.
70. Стрельніков В. Ю. Концепція проектування дидактичної системи / В. Ю. Стрельніков // Імідж сучасного педагога. – 2008. – № 7–8. – С. 11–15.
71. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/1329>.
72. Сурмін Ю. Метод аналізу ситуацій (CASE STUDY) та його навчальні можливості / Юрій Сурмін // Освіта і управління : Науково-практичний журнал. – 2006. – Т. 9. – № 1. – С. 32–50.
72. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.
73. Технології навчання дорослих / упоряд. О. Главник, Г. Бевз. – К. : Главник, 2006. – 128 с.
74. Триус Ю. В. Система дистанційного навчання освітньо-наукового порталу університету / Триус Ю. В., Беседков С. В., Пустовіт В. А., Бодненко Д. М. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – Серія 2. – Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : [зб. наук. праць]. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова. – №3(10). – 2005. – С. 250-266.
75. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Кондор, 2011. – С. 182-257.

76. Фіцула, М. М. Педагогіка вищої школи [Текст]: навч. посібник / Михайло Миколайович Фіцула. – Рек. МОН; 2-ге вид., доп. – К. : Академвидав, 2014. – 456 с. – (Серія "Альма-матер").

77. Хуторской А. В. Педагогическая инноватика : методология, теория, практика : Научное издание / А. В. Хуторской. – М. : Изд-во УНЦ ДО, 2005. – 222 с.

78. Чепіль М. Педагогічні технології: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012 — 224 с.

79. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2002 - 437 с. 15. Percival E, Ellington H. A Handbook of Educational Technology. - London; N.Y., 1984. - P. 12, 13, 20.

80. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах Навч. посіб. К.: Вища шк., 2004 207 с. [електронний ресурс] /www.twirpx.com.

81. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: Методичний посібник. – Тернопіль: ТОКІППО, 2005. – 96 с.

82. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – К. : Либідь, 2002. – С. 248-252.

83. Яковенко Т. В. Застосування педагогічних технологій для розвитку креативності майбутнього інженера-педагога / Т. В. Яковенко // Теорія і практика упр. соц. системами: філос., психологія, педагогіка, соціол. - 2012. - № 1. - С. 51-57.

5.2. Методичне забезпечення

1. Савченко Н.С. Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця. – [Навчальний посібник] / Н.С. Савченко. – Кіровоград: ФО-П Александрова М.В., «Центр оперативної поліграфії «Авангард»», 2015. – 188 с. (10,92 др.арк.).

5.3. Інформаційні ресурси

(перелік інформаційних ресурсів)

1. <http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <https://www.cuspu.edu.ua/ua/> – Сайт Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;
3. <http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
4. <http://www.dnrb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
5. <http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;
6. <http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;
7. <http://ostriv.in.ua/> – Освітній шкільний інтернет-портал «Острів знань»;
8. <http://koipro.kr.ua> – Офіційний сайт Комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»;
9. <http://www.gumer.info/> – Библиотека Гумер – гуманитарные науки.

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

3. Формат бланка – А4 (210 × 297 мм).